

ECT-verksamhet i Sverige

Verksamhetsåret 2014
Nationell sammanställning

Inledning

Kvalitetsregister ECT skickar årligen en verksamhetsenkät som besvaras av samtliga kliniker som ger ECT i Sverige. I den här rapporten ges en beskrivning av hur Sveriges ECT-verksamheter är organiserade och uppbyggda. Uppgifterna har samlats in från verksamhetsenkäten 2014.

ECT bedrevs under 2014 vid 55 sjukhus i landet. Kristianstad och Hässleholm samlokaliserade sina verksamheter under 2014 och besvarade enkäten gemensamt. Därför är antalet svarande kliniker 54 stycken.

Innehåll

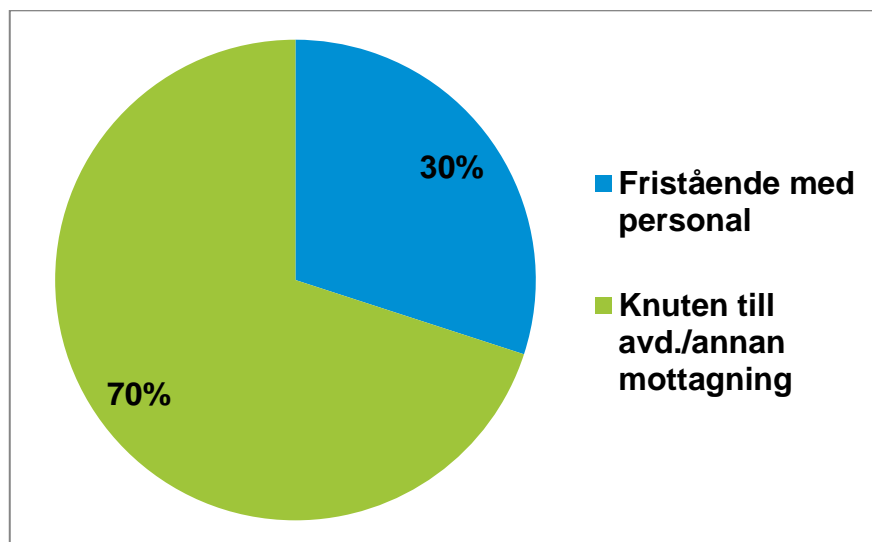
1.	Verksamheternas organisation, uppbyggnad och rutiner.....	3
1.1	Organisering av ECT-verksamhet	3
1.2	Lokal rutin för ECT.....	5
1.3	Ansvarig psykiater	6
1.4	Administrering av narkos och antikolinergikum	8
1.5	Administrering av ECT.....	10
1.6	ECT-utbildning.....	13
2.	Kvalitetsregister ECT	14
2.1	Funktion.....	14
2.2	Återkoppling	14
2.3	Verksamhetschefers användning av resultatdata.....	15
3.	Medverkande kliniker.....	16

1. Verksamheternas organisation, uppbyggnad och rutiner

1.1 Organisering av ECT-verksamhet

30 procent av verksamheterna i landet är organiserade som fristående ECT-enheter med personal. En majoritet av verksamheterna är alltså knutna till en annan avdelning eller mottagning.

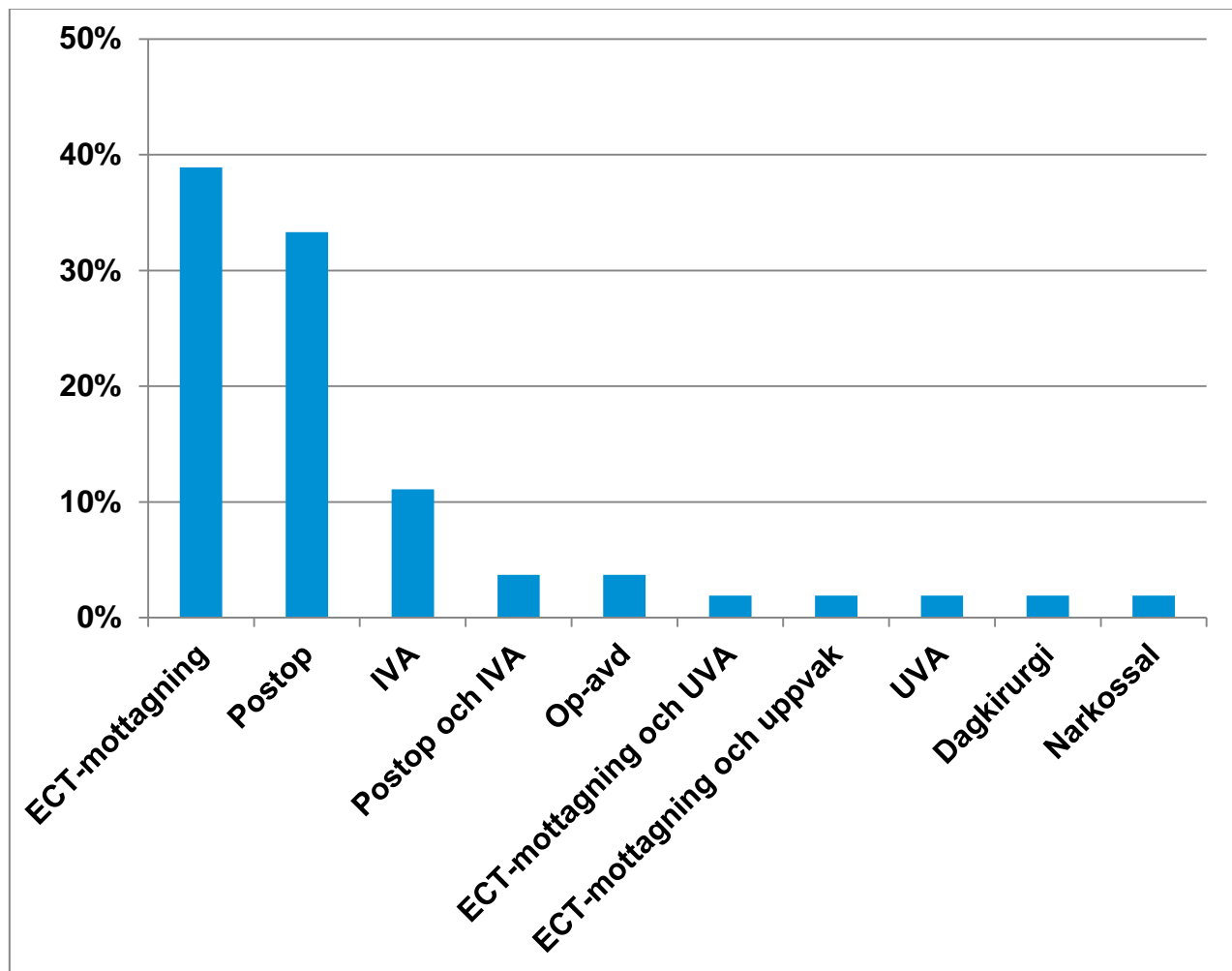
Figur 1. ECT-verksamheternas organisation

*Enkätfråga: Hur är ECT-verksamheten organiserad?

Knappt 40 procent av klinikerna ger ECT på en ECT-mottagning och drygt 30 procent ger ECT på en postop-avdelning. Att ECT ges i flera lokaler än en förekommer endast på enstaka kliniker.

Figur 2. Lokaler där ECT ges

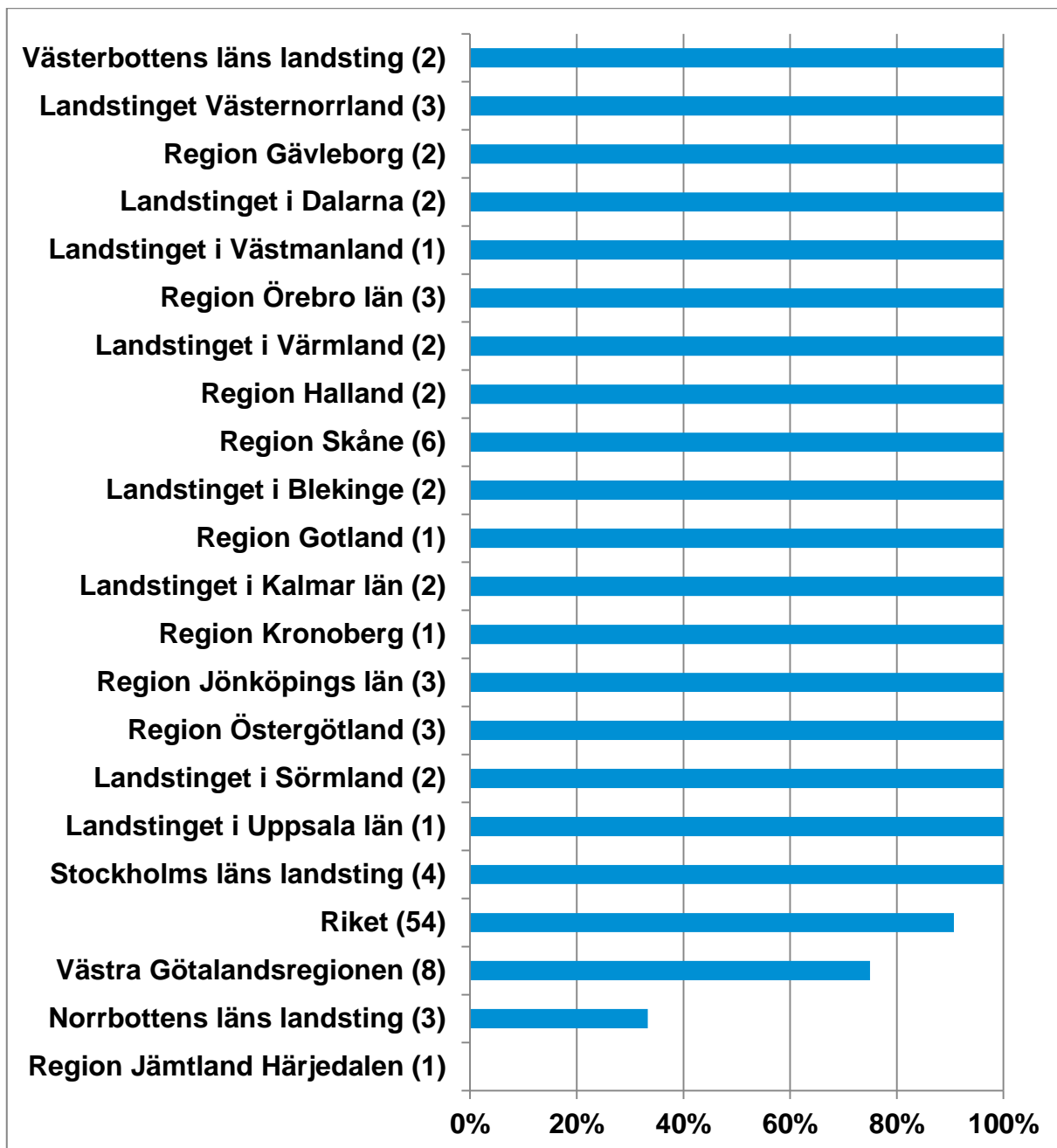

*Enkätfråga: I vilka lokaler ges ECT?

1.2 Lokal rutin för ECT

Varje klinik som ger ECT bör upprätta en lokal rutin för verksamheten. 91 procent av klinikerna svarade att de har en lokal rutin för ECT. Det är en ökning med 8 procentenheter jämfört med 2013. De kliniker som uppgett att de saknar lokala rutiner för ECT finns i Västra Götalandsregionen, Region Jämtland Härjedalen och Norrbottens läns landsting.

Figur 3. Andel sjukhus där det finns en lokal rutin för ECT

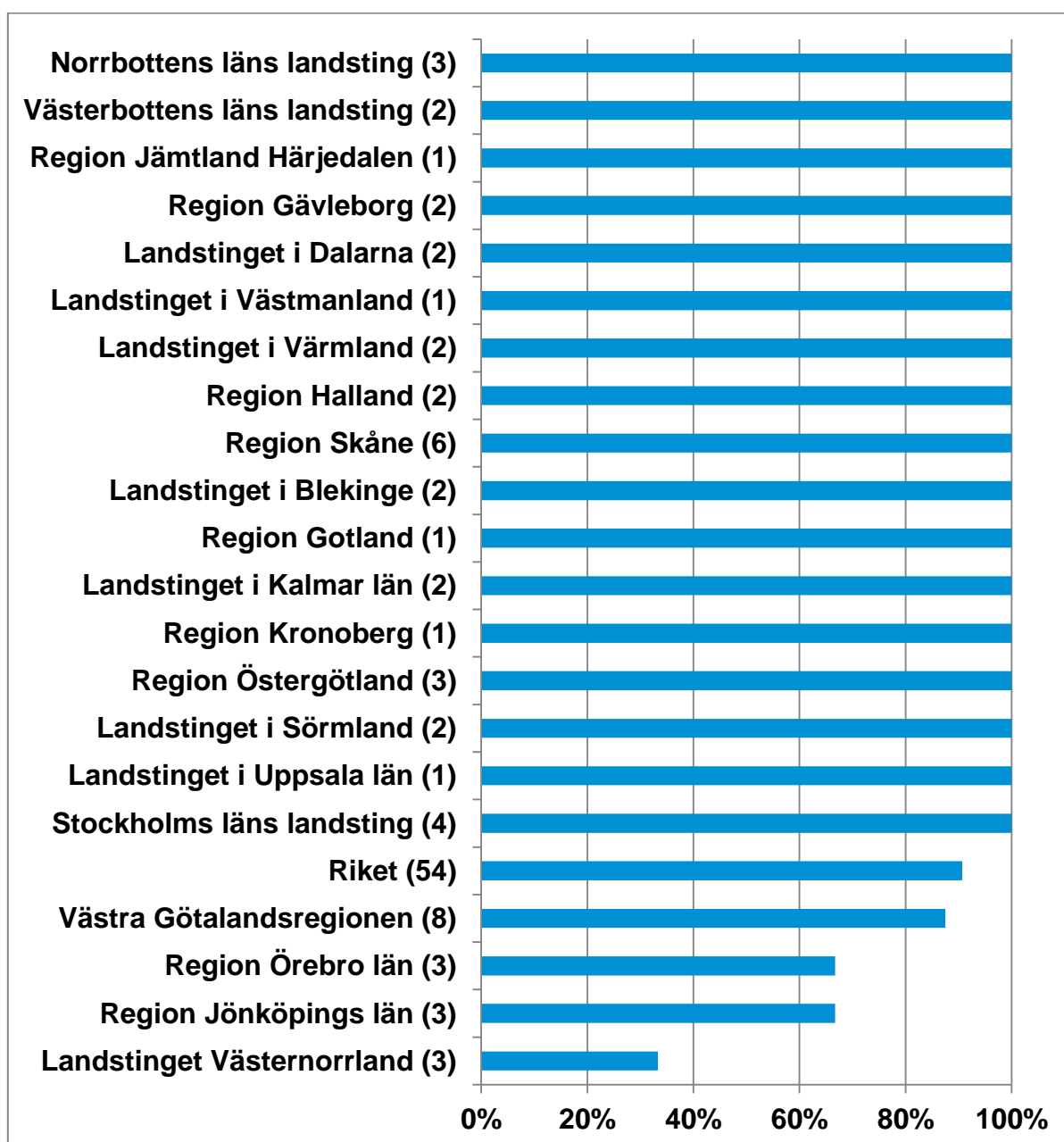

*Enkätfråga: Finns lokala rutiner/riktlinjer för ECT?

1.3 Ansvarig psykiater

I svenska psykiatriska föreningens kliniska riktlinjer förordas att varje ECT-verksamhet bör ha en utsedd medicinskt ansvarig psykiater. ECT-ansvarig läkares uppgift är att säkerställa att verksamhetens ECT ges med väl avvägd och individuellt anpassad behandlingsteknik, vid rätt indikation, att samtidig medicinering är korrekt övervägd, att återfallsförebyggande behandling säkerställs och uppföljning görs. 91 procent av klinikerna svarade att de har en utsedd ECT-ansvarig läkare.

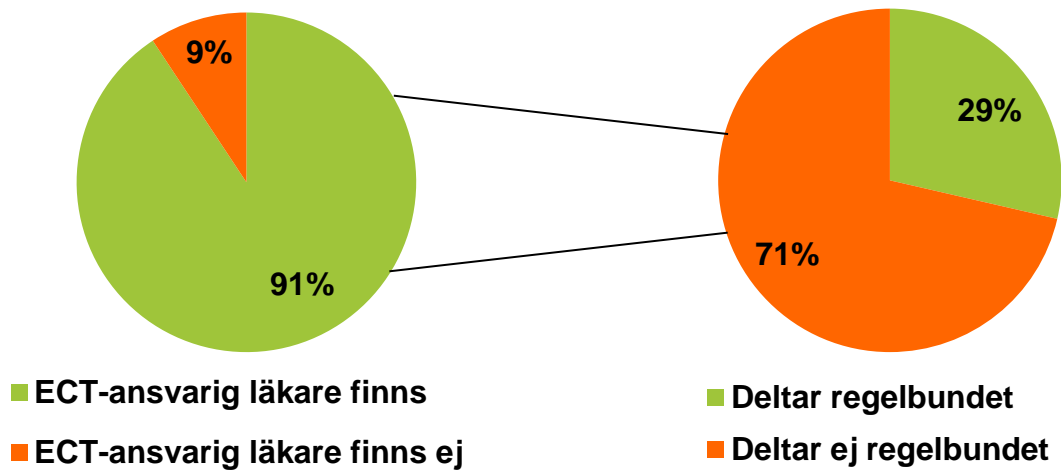
Figur 4. Andel sjukhus där det finns en ECT-ansvarig läkare

*Enkätfråga: Finns utsedd ECT-ansvarig läkare?

Av de kliniker som har en utsedd ECT-ansvarig läkare är det endast 29 procent som deltar regelbundet i behandlingsrummet. Det finns alltså stort utrymme för ECT-ansvariga läkare att bli mer aktiva i behandlingsrummen.

Figur 5. Andel sjukhus där det finns en utsedd ECT-ansvarig läkare som också deltar regelbundet i behandlingsrummet

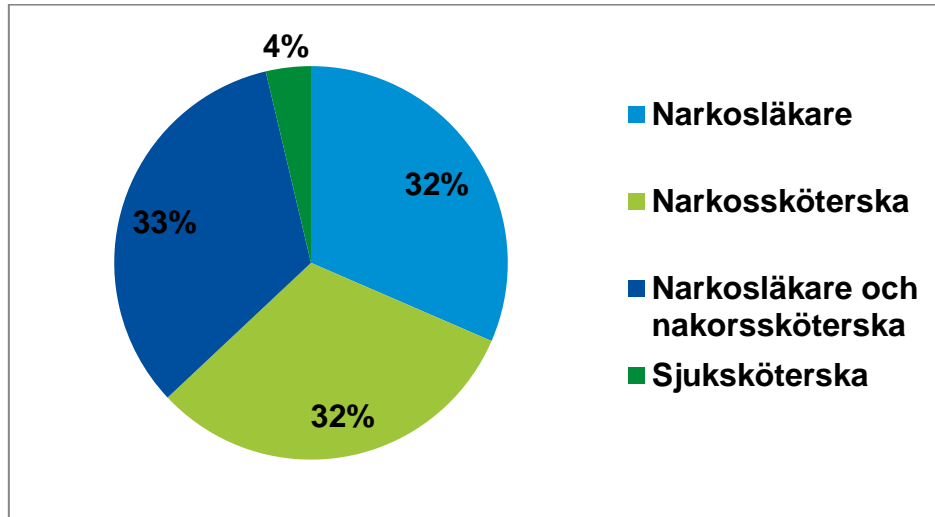

*Enkätfrågor: Finns utsedd ECT-ansvarig läkare och Deltar ECT-ansvarig läkare regelbundet i behandlingsrummet?

1.4 Administrering av narkos och antikolinergikum

En knapp tredjedel av landets kliniker har svarat att endast narkosläkare ger narkos i samband med ECT. 4 procent av klinikerna svarade att en sjuksköterska utan specialistkompetens i anestesi ger narkos i samband med ECT.

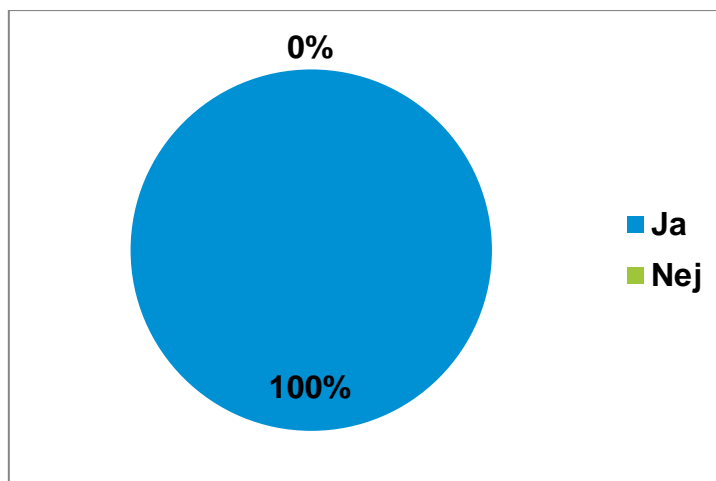
Figur 6. Kategorier av personal som ger narkos

*Enkätfråga: Vem ger narkos?

Samtliga kliniker svarade att det finns en tillgänglig narkosläkare vid ECT om behov skulle uppstå.

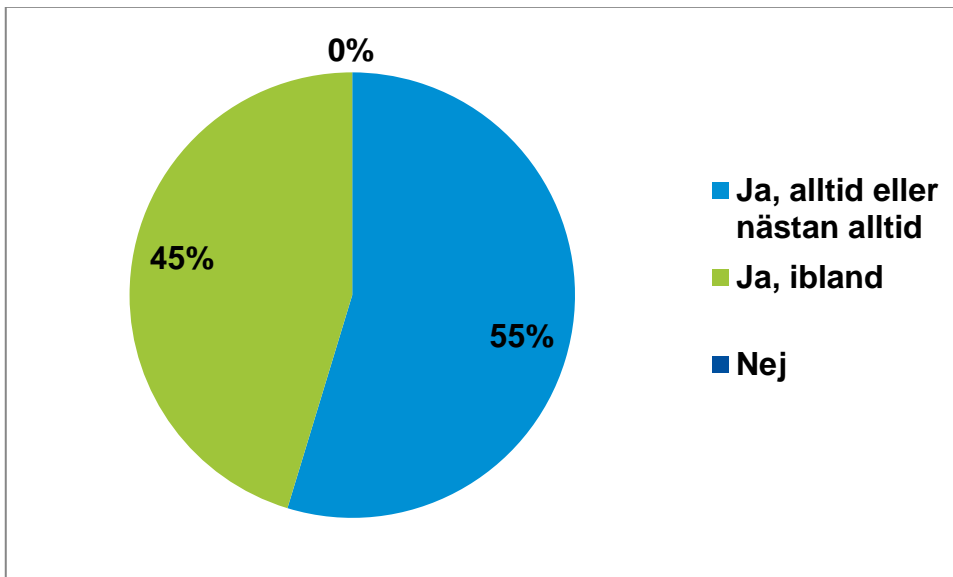
Figur 7. Tillgänglig narkosläkare vid ECT

*Enkätfråga: Finns narkosläkare tillgänglig vid ECT?

55 procent av klinikerna har svarat att de alltid eller nästan alltid använder antikolinergikum i samband med ECT. Ingen av klinikerna har svarat att de aldrig använder antikolinergikum.

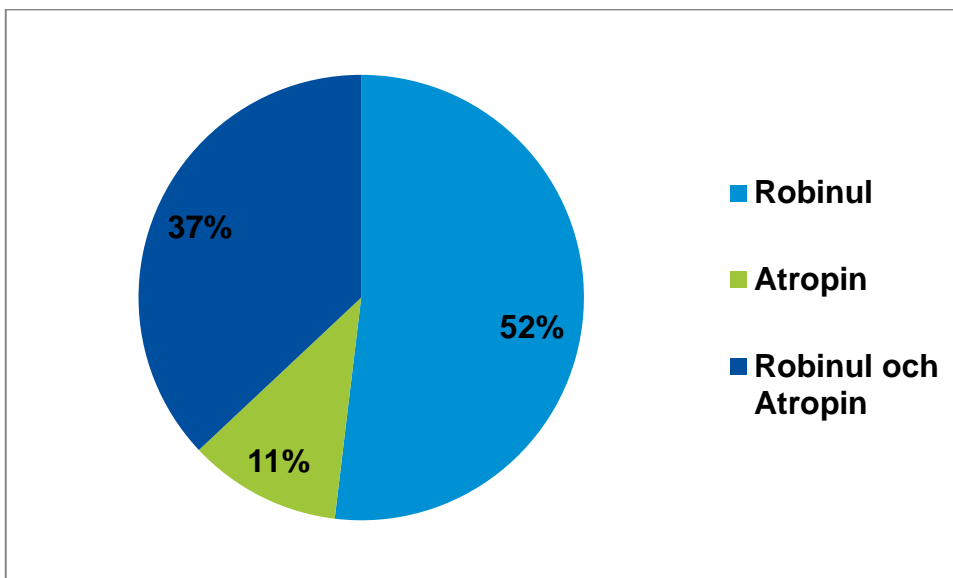
Figur 8. Användning av antikolinergikum

*Enkätfråga: Används antikolinergikum?

Drygt hälften av klinikerna använder enbart Robinul.

Figur 9. Vilka antikolinergikum som används

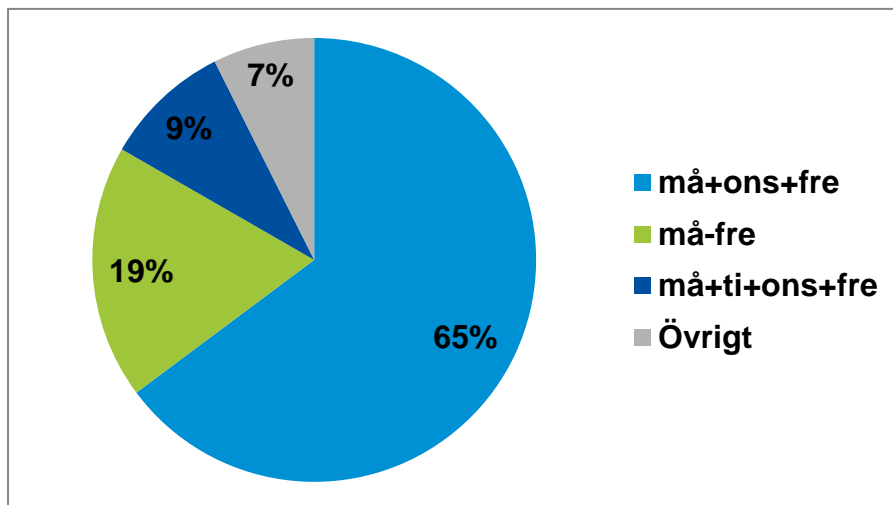

*Enkätfråga: Vilket/vilka antikolinergikum används?

1.5 Administrering av ECT

En majoritet av klinikerna ger ECT 3 dagar i veckan: måndagar, onsdagar och fredagar.

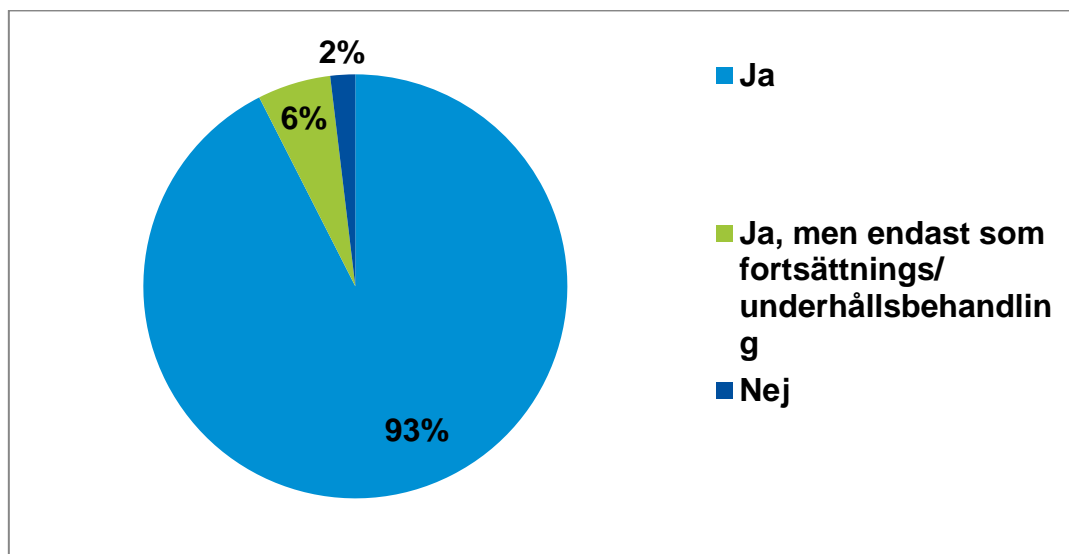
Figur 10. Dagar i veckan ECT ges

*Enkätfråga: Vilka dagar i veckan ges ECT?

En majoritet av patienterna som behandlas med ECT vårdas inläggande under behandlingstiden. De allra flesta kliniker kan dock erbjuda poliklinisk ECT. Enstaka kliniker ger poliklinisk ECT endast som fortsättnings/underhållsbehandling och 2 procent (en klinik) ger inte poliklinisk ECT alls.

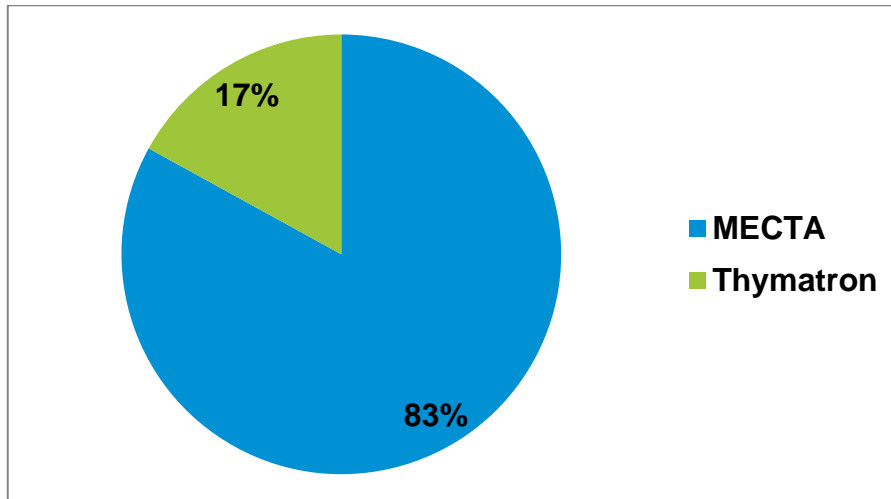
Figur 11. Poliklinisk ECT

*Enkätfråga: Ges poliklinisk ECT?

I kliniskt bruk i Sverige förekommer idag två fabrikat av ECT-apparater: Thymatron och MECTA. 83 procent av klinikerna använder MECTA.

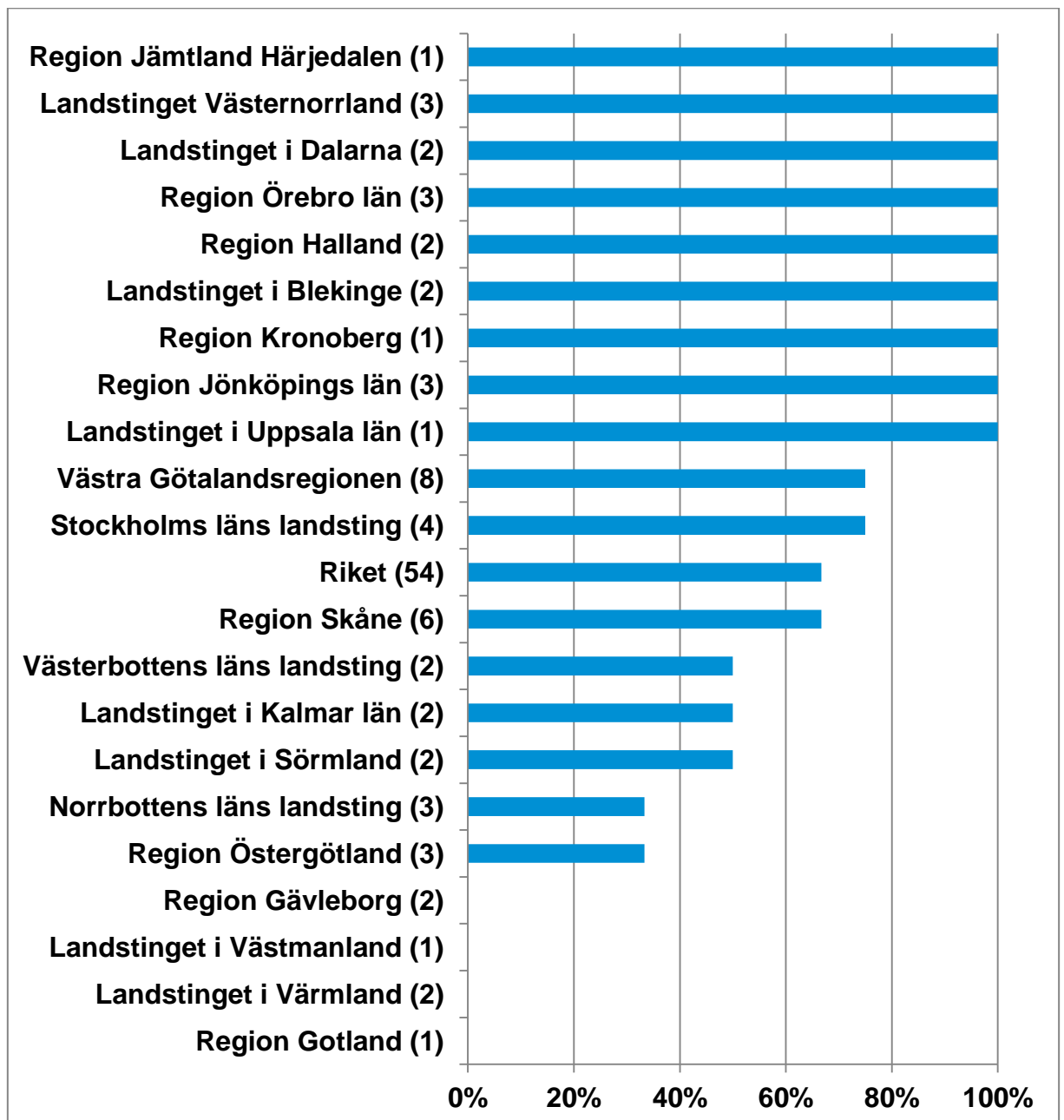
Figur 12. ECT-apparatur

*Enkätfråga: Ange modellbeteckning på den ECT-apparat/de ECT-apparater som används

ECT ska i första hand administreras av läkare eller annan legitimerad sjukvårdspersonal enligt svenska psykiatriska föreningens kliniska riktlinjer. Det förekommer dock att ECT ges av olegitimerad personal vilket också har uppmärksammats i en rapport från Socialstyrelsen som publicerades 2013. I verksamhetsenkäten svarade 33 procent av klinikerna att det förekommer att olegitimerad personal ger ECT. Enligt uppgifterna vi har samlat in från verksamhetsenkäten förekommer det att olegitimerad personal ger ECT inom 12 landsting.

Figur 13. Andel sjukhus där endast legitimerad personal utför ECT

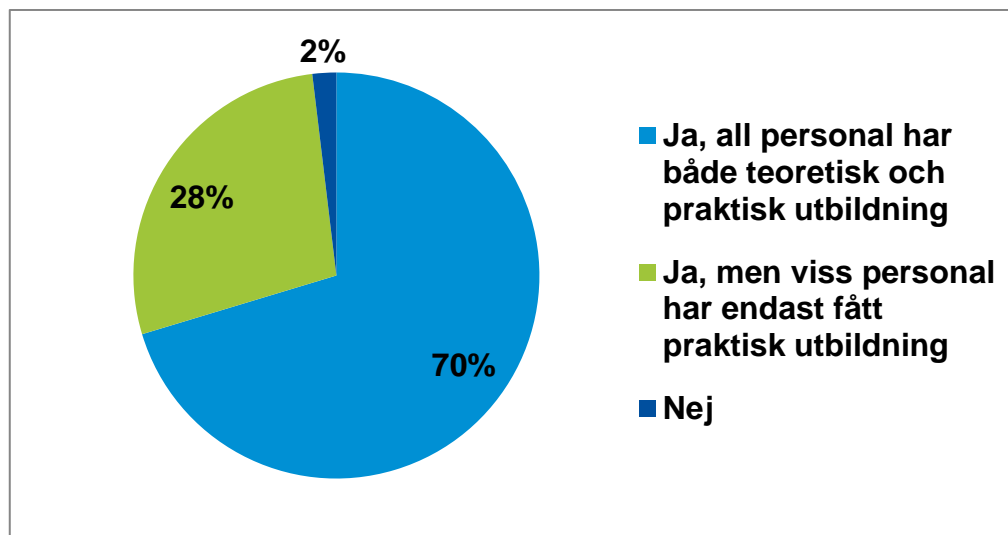
*Enkätfråga: Vilka kategorier av personal ger ECT?

1.6 ECT-utbildning

Personal som utför ECT ska ha genomgått utbildning. Varje psykiatrisk klinik som tillhandahåller ECT ska bidra till utbildning och fortbildning till dem som utför ECT. Idealt bör en ECT-utbildning omfatta flera moment såsom historik, indikationer, patientinformation, fysiologi, epileptisk aktivitet, stimuleringstekniker, monitorering av anfall, biverkningar, svåra bedömningar, etiska frågor, narkosens betydelse, praktiska övningar och hjärtlungräddning.

70 procent av klinikerna svarade att personalen som utför ECT har fått både teoretisk och praktisk utbildning.

Figur 14. ECT-utbildning bland klinikernas personal

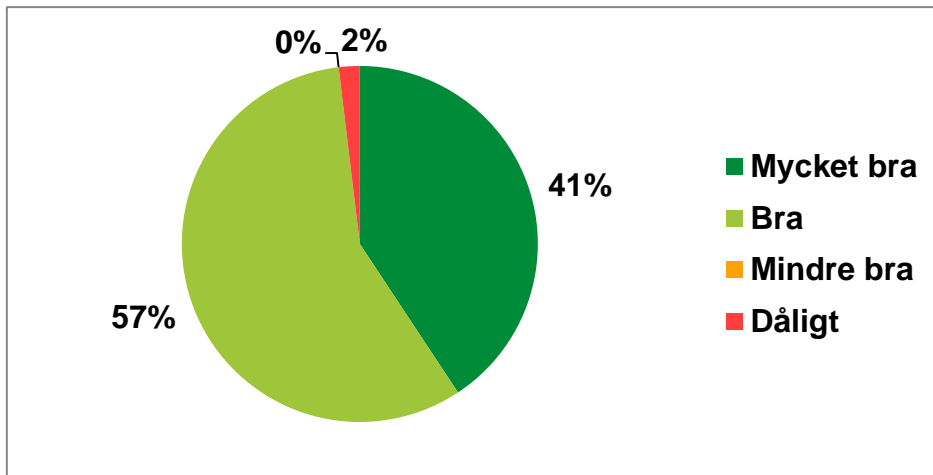
*Enkätfråga: Har all personal som ger ECT genomgått ECT-utbildning?

2. Kvalitetsregister ECT

2.1 Funktion

98 procent av klinikerna tycker att det fungerar bra eller mycket bra att registrera i Kvalitetsregister ECT.

Figur 15. Klinikernas upplevelse av hur det fungerar att registrera i Kvalitetsregister ECT

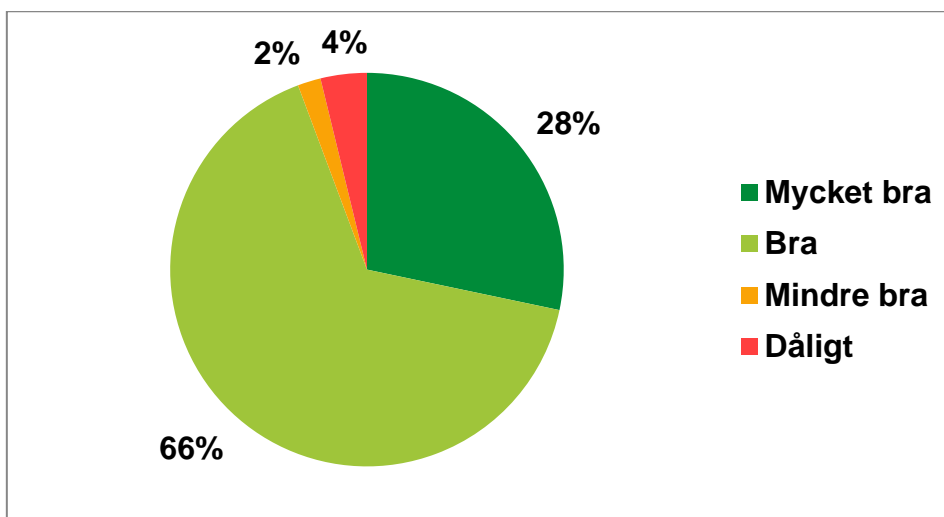

*Enkätfråga: Hur fungerar det att registrera i Kvalitetsregister ECT?

2.2 Återkoppling

94 procent av klinikerna tycker att återkopplingen av deras data fungerar bra eller mycket bra.

Figur 16. Klinikernas upplevelse av hur återkopplingen av deras data fungerar

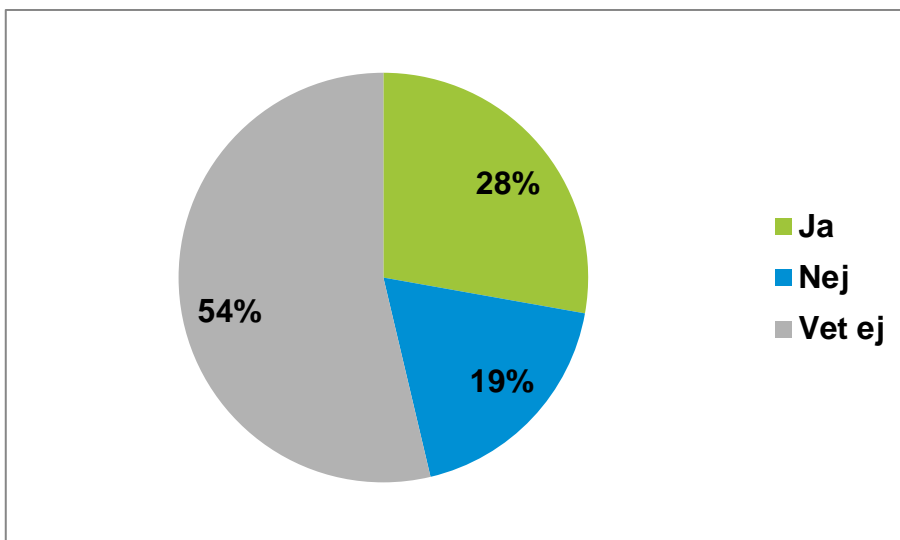

*Enkätfråga: Hur tycker ni att det fungerar med återkopplingen av era data?

2.3 Verksamhetschefers användning av resultatdata

Mer än hälften av klinikerna har svarat att de inte vet huruvida verksamhetschefen använder resultatdata från registret eller ej. I 28 procent av enkätsvaren angavs att verksamhetschefen använder resultat från kvalitetsregistret för uppföljning och förbättringsarbete. I dialog mellan registerföreträdare och nätverket för ledning och styrning av psykiatrin har verksamhetsledningarna samstämmt angett att de tar del av resultaten från registret och tar hänsyn till resultaten i förbättringsarbetet. Det finns ett behov av en bättre dialog mellan chefer och klinisk personal om hur verksamheternas resultat från registret omsätts i förbättringsarbete.

Figur 17. Användning av resultatdata bland verksamhetschefer

*Enkätfråga: Använder verksamhetschefen resultat från kvalitetsregistret för uppföljning och förbättringsarbete?

3. Medverkande kliniker

Landsting	Enhet
Stockholm	ECT-enheten, Danderyds sjukhus, Stockholm
	Psykiatricentrum, Avd. 36, Södertälje sjukhus
	ECT-mottagningen, Psykiatri sydväst, Huddinge
	ECT-verksamheten, Affektiva sektionen, S:t Görans psykiatriska klinik, Norra Stockholms psykiatri
Uppsala	ECT-enheten, Akademiska sjukhuset, Uppsala
Södermanland	ECT-teamet, Mälarsjukhuset, Eskilstuna
	ECT-teamet, Nyköpings lasarett
Örebro	Heldygnsvård, Vårdavdelning 2, Universitetssjukhuset Örebro
	Psykiatrisk akut/heldygnsvård, Karlskoga lasarett
	Psykiatrisk avdelning, Lindesbergs lasarett
Västmanland	ECT-mottagningen, Avd. 95, Västmanlands sjukhus, Västerås
Värmland	Allmänpsykiatrisk mottagning, Centralsjukhuset i Karlstad
	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning, Sjukhuset i Arvika
Dalarna	ECT-enheten, Allmänpsykiatriska kliniken Falun och Säter
	Psykiatriska öppenvårdsmottagningen Mora/Orsa
Östergötland	Psykiatriska kliniken, Avd. 37, Universitetssjukhuset i Linköping
	Vuxenpsykiatriska kliniken, Vrinnevisjukhuset i Norrköping
	Psykiatri- och habiliteringsenheten, Lasarettet i Motala
Västra Götaland	ECT-enheten, Östra sjukhuset, Göteborg
	ECT-teamet, Södra Älvsborgs sjukhus, Borås
	ECT-mottagningen, Kungälv sjukhus
	DoK-teamet, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborg
	Vuxenpsykiatri NU-sjukvården, Uddevalla sjukhus
	Vuxenpsykiatri NU-sjukvården, NÄL, Trollhättan
	Psykiatrisk akutmottagning, Skaraborgs sjukhus, Falköping
	Avd 207, Mölndals sjukhus
Jönköping	ECT-enheten, Länssjukhuset Ryhov, Jönköping
	Remiss- och bedömningsenheten, Höglandssjukhuset Eksjö
	Psykiatriska kliniken, Värnamo sjukhus
Kronoberg	Allmänpsykiatriska öppenvården Växjö, Vuxenpsykiatri Kronoberg
Kalmar	Psykiatriska kliniken, ECT-enheten, Länssjukhuset i Kalmar
	Psykiatrisk avdelning 21, Västerviks sjukhus
Gotland	Psykiatriska kliniken, Visby Lasarett
Blekinge	Vuxenpsykiatrisk vårdavdelning, Blekingesjukhuset, Karlshamn
	PIVA/PAKA, Blekingesjukhuset, Karlskrona

Landsting	Enhet
Skåne	Allmänpsykiatri, Ängelholms sjukhus
	ECT-enheten, Lund
	Psykiatriska kliniken, ECT-teamet, Lasarettet Trelleborg
	VO Vuxenpsykiatri, Hässleholm & Kristianstad
	Allmänpsykiatri, Helsingborgs lasarett
	Vuxenpsykiatri, Skånes universitetssjukhus, Malmö
Halland	ECT-mottagningen, Hallands sjukhus Varberg
	Psykiatriska kliniken, ECT-mottagningen, Hallands sjukhus Halmstad
Gävleborg	ECT-mottagningen, Allmänpsykiatrisk vårdavdelning, Hudiksvalls sjukhus
	Psykiatriska kliniken, ECT-mottagning, Sjukhuset i Gävle
Jämtland	ECT-enheten, Östersunds sjukhus
Västernorrland	Psykiatricentrum, Örnsköldsvik sjukhus
	ECT-verksamheten, Sundsvalls sjukhus
	Psykiatrisk allvårdsavdelning, Sollefteå sjukhus
Västerbotten	Enheten för uppföljning och ECT, Norrlands universitetssjukhus, Umeå
	Psykiatriska kliniken, Skellefteå lasarett
Norrbotten	Psykiatriska kliniken, Piteå älvdals sjukhus
	Psykiatriska kliniken, Sunderbyns sjukhus, Luleå
	Psykiatriska kliniken, Gällivare sjukhus